

758

Biroul permanent al Senatului
Bp 241/04.06.2019

AVIZ

referitor la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție și pentru dispunerea altor măsuri de transpunere a Directivei (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2017 privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal

Analizând proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție și pentru dispunerea altor măsuri de transpunere a Directivei (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2017 privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.158/28.05.2019 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr.D440/29.05.2019,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de lege are ca obiect modificarea Legii nr.78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție și precum și dispunerea altor măsuri, în vederea transpunerii Directivei (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2017 privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal.

Prin conținutul său normativ, proiectul de lege face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.h) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Din punct de vedere al dreptului Uniunii Europene, proiectul intră sub incidența reglementărilor subsumate Politicii privind Spațiul de libertate, securitate și justiție, segmentul legislativ - Cooperare polițienească și judiciară în materie penală și vamală, sectorul - Cooperare judiciară în materie penală.

La nivelul dreptului european derivat, prezintă incidență dispozițiile Directivei (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2017 privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal, act juridic european care este obligatoriu pentru fiecare stat membru destinat cu privire la rezultatul care trebuie atins, potrivit art.288 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Din analiza proiectului rezultă că, în virtutea obligațiilor ce incumbă statelor membre de aliniere continuă la evoluția acquis-ului, **transpunerea la nivel național a dispozițiilor Directivei (UE) 2017/1371** reprezintă o necesitate stringentă, în special în raport de termenul limită de transpunere, ce se impune a fi respectat, anume **data de 6 iulie 2019**.

Prin proiect se are în vedere transpunerea parțială a dispozițiilor directivei - respectiv a prevederilor art.3 alin.(2) lit.a), b) și c), art.4 alin.(4), art.15 alin.(2) și art.18 alin.(2) - întrucât, așa cum se detaliază în Expunerea de motive, transpunerea celorlalte norme ale Directivei (UE) 2017/1371 este acoperită prin reglementările aflate în prezent în vigoare.

4. Ținând seama de natura intervențiilor legislative preconizate, **titlul** trebuie să debuteze cu expresia „**Lege pentru modificarea Legii nr.78/2000**”.

5. Având în vedere dispozițiile art.42 alin.(2) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, după titlul proiectului trebuie redată următoarea **formulă introductivă**:

„Parlamentul României adoptă prezenta lege”.

6. Având în vedere normele de tehnică legislativă, la **partea introductivă a art.I**, expresia „se modifică și va avea următorul cuprins” trebuie înlocuită cu sintagma „se modifică după cum urmează”.

Pe de altă parte, având în vedere că natura intervențiilor legislative preconizate este indicată în partea introductivă a art.I, părțile dispozitive ale **pct.1 - 3** trebuie reformulate potrivit următorului model:

„Alineatele (...) și (...) ale articolului ... vor avea următorul cuprins:”.

7. Semnalăm că, pentru o corectă sistematizare normativă, dispoziția propusă pentru **art.II**, care reprezintă o extindere a aplicabilității, pentru anumite categorii de persoane, a prevederilor art.306, 307 și 309 din Codul penal, ar trebui să fie cuprinsă în Legea nr.286/2009 privind Codul penal, și nu ca normă de sine stătătoare a unui act modificator. Menționăm că această soluție legislativă ar asigura o mai bună accesibilitate a legii penale, precum și uniformitatea reglementărilor în materie. În acest sens, avem în vedere faptul că norma propune o soluție legislativă similară celei din cuprinsul art.294 din Codul penal, astfel încât ar trebui prevăzută în același act normativ.

Pentru acest motiv, propunem reformularea **art.II**, astfel:

„**Art.II.** - După articolul 309 din Legea nr.286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare, se introduce un nou articol, art.309¹, cu următorul cuprins:

„Art.309¹ - ...”.

În ceea ce privește textul propus, apreciem că prevederea referitoare la aplicarea „în mod corespunzător” a normelor de incriminare în privința anumitor subiecți activi nu întrunește cerințele de claritate și previzibilitate necesare unei dispoziții penale, astfel încât respectiva expresie ar trebui eliminată din text și înlocuită, dacă este cazul, cu precizări exprese referitoare la modalitatea de aplicare normelor de incriminare.

Pe de altă parte, pentru un spor de claritate a normei, expresia „persoanele prevăzute în art.294 din Codul penal” ar trebui înlocuită cu sintagma „persoanele prevăzute în art.294, dacă, prin tratatele internaționale la care România este parte, nu se dispune altfel”, întrucât din simpla trimitere la art.294 din Codul penal nu rezultă cu suficientă precizie dacă se are în vedere instituirea unei soluții similare celei reglementate de această normă.

Menționăm că formularea propusă nu cuprinde o referire la Legea nr.286/2009 privind Codul penal, întrucât dispoziția ar urma să se integreze în acest act normativ. În caz contrar, în ceea ce privește normele de trimitere din cuprinsul **art.II**, expresia „art.306, 307 și 309 din Codul penal” trebuie înlocuită cu sintagma „art.306, 307 și 309 din Legea nr.286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare”, iar expresia „prevăzute în art.294 din Codul penal” ar trebui

înlocuită cu sintagma „prevăzute la art.294 din Legea nr.286/2009, cu modificările și completările ulterioare”.

Precizăm că, în situația în care **art.II** va avea ca obiect completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal, **titlul** trebuie reformulat în mod corespunzător.

8. La **art.IV**, întrucât dispozițiile art.15 din Directiva (UE) 2017/1371 nu sunt direct aplicabile, ci trebuie să facă obiectul transunerii, nu este indicată utilizarea expresiei „în temeiul art.15 din Directiva (UE) 2017/1371 ...”. Propunem, de aceea, reformularea textului, prin indicarea „autorităților naționale competente” la care se referă art.15 alin.(2) din Directiva (UE) 2017/1371, prin stabilirea, în ceea ce privește aceste autorități, a posibilității de a face schimb de informații cu Comisia pentru a facilita stabilirea faptelor și pentru a asigura întreprinderea unor acțiuni eficace împotriva infracțiunilor avute în vedere de art.15 alin.(2) din actul juridic european (urmând ca trimiterea să se facă la normele din dreptul intern care incriminează respectivele fapte), precum și prin prevederea condiției referitoare la respectarea cerințelor privind confidențialitatea și protecția datelor cu caracter personal (urmând ca textul să cuprindă cel puțin o trimitere generică la „prevederile aplicabile în domeniu”).

9. Având în vedere dispozițiile art.45 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cele ale art.17 alin.(1) teza a doua din Directiva (UE) 2017/1371, este de analizat dacă prin proiect nu ar trebui să se completeze, cu mențiunea privind transpunerea actului juridic european, atât Legea nr.78/2000, cât și celelalte acte normative la care se face referire în Expunerea de motive. Avem în vedere faptul că, potrivit Expunerii de motive, acestea conțin norme referitoare la situațiile a căror reglementare la nivel național este obligatorie, potrivit Directivei (UE) 2017/1371.

10. La **mențiunea privind transpunerea normelor Uniunii Europene**, pentru un spor de rigoare în redactare, partea finală a textului trebuie reformulată, astfel: „publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE), seria L, nr.198 din 28 iulie 2017”.

[REDACTED]
PRESEDINTE
[REDACTED]
dr. Dragoș ALIEȘCU
PRESEDINTE
CĂMERA DE LEGISLAȚIE

București
Nr.438/29.05.2019

Lege pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție

v. Decizia Î.C.C.J. nr. VI/2005 - M. Of. nr. 123/9 feb. 2006; Decizia Î.C.C.J. nr. LIX/2007 - M. Of. nr. 274/7 apr. 2008 - (art.6_1 alin. (2) și (4); Decizia Î.C.C.J. nr. 4/2016 - M. Of. nr. 418/2 iun. 2016 - (art.18_1 alin.(1))

1	modificări prin O.G. nr. 83/2000 Ordonanță pentru modificarea și completarea Legii nr. 50/1996 privind salarizarea și alte drepturi ale personalului din organele autorității judecătorești aprobată cu modificări prin L. nr. 334/2001	M. Of. nr. 425/1 sep. 2000 (v. Decizia Î.C.C.J. nr. XXXVI/2007 - M. Of. nr. 715/23 oct. 2007 (art. I pct. 32))	modifică art. 29 alin. (2)
2	modificări prin O.U.G. nr. 43/2002 Ordonanță de urgență privind Direcția Națională Anticorupție aprobată cu modificări prin L. nr. 503/2002	M. Of. nr. 244/11 apr. 2002 M. Of. nr. 523/18 iul. 2002 (v. Decizia Î.C.C.J. nr. VI/2007 - M. Of. nr. 327/15 mai 2007 (art. 28 alin. (4)); D.C.C. nr. 365/2009 - M. Of. nr. 237/9 apr. 2009 (art. 22_3 alin. (1) lit. a)-d));	abrogă art.28, art.29 alin.(2)
3	modificări prin L. nr. 161/2003 Lege privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției	M. Of. nr. 279/21 apr. 2003 (v. Decizia Î.C.C.J. nr. 15/2013 - M. Of. nr. 760/6 dec. 2013)	modifică art.5 alin. (1), art.7 alin.(3), art.8, art.13, art.17 lit. e),g) și i), art.18 alin. (1), (2), (4) și (6), art.22, art.26, art.27, art.29; introduce alin. (4) la art.5, art.6_1, art.8_1, art.8_2, art.13_1, lit. d_1) la art.17, lit. j) și k) la art.17, alin.(7) și (8) la art. 18, Secțiunea 4_1 la Cap. III cu art. 18_1 – 18_5, alin. (2) la art. 31; abrogă art.25 alin. (3), art.32
4	modificări prin L. nr. 521/2004 Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție	M. Of. nr. 1123/29 nov. 2004	modifică art. 17 lit.d); introduce art. 13_2
5	modificări prin O.U.G. nr. 124/2005 Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea Legii nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție respinsă prin L. nr. 320/2015	M. Of. nr. 842/19 sep. 2005 M. Of. nr. 928/15 dec. 2015	modifică art. 10 lit. a), art. 17 partea introductivă; introduce art. 26_1
6	modificări prin O.U.G. nr. 50/2006 Ordonanță de urgență privind unele măsuri pentru asigurarea bunei funcționări a instanțelor judecătorești și parchetelor și pentru prorogarea unor termene aprobată cu modificări prin L. nr. 77/2009	M. Of. nr. 566/30 iun. 2006 M. Of. nr. 227/7 apr. 2009	abrogă art. 29 alin. (2)
7	modificări prin L. nr. 69/2007 Lege privind modificarea lit. b) și c) ale art. 10 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție	M. Of. nr. 215/29 mar. 2007	modifică art. 10 lit. b) și c)
8	modificări prin L. nr. 77/2009 Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 50/2006 privind unele măsuri pentru asigurarea bunei funcționări a instanțelor judecătorești și parchetelor și pentru prorogarea unor termene	M. Of. nr. 227/7 apr. 2009	aprobă cu modificări O.U.G. nr. 50/2006

438.

- 9 modificări prin L. nr. 187/2012 M. Of. nr. 757/12 nov. 2012
 Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal
 la data de 1 februarie 2014, modifică art. 5, art. 6, art. 7, art. 10, art. 11, art. 13_1, art. 13_2, titlul secț. a 4_1-a de la cap. III, art. 18_1, art. 18_2, art. 18_3, art. 18_5, art. 25 alin. (4);
 introduce alin. (5) la art. 25;
 abrogă art. 6_1, art. 8, art. 8_1, art. 8_2, art. 9, art. 14, art. 17, art. 18, art. 19
- (v. Decizia Î.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014)
- 10 modificări prin L. nr. 255/2013 M. Of. nr. 515/14 aug. 2013
 Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale
 modifică, la 1 februarie 2014, art. 26;
 abrogă art. 21, art. 26_1, art. 27, art. 30, art. 31
- 11 modificări prin L. nr. 320/2015 M. Of. nr. 928/15 dec. 2015
 Lege pentru respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 124/2005 privind modificarea și completarea Legii nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție
 respinge O.U.G. nr. 124/2005 (conform art. II din L. nr. 320/2015, efectele juridice produse în perioada de aplicare a O.U.G. nr. 124/2005 se mențin.)
- 12 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 458/2017 M. Of. nr. 890/13 nov. 2017
 Decizia nr. 458 din 22 iunie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, raportate la art. 13_2 din același act normativ, cu referire la infracțiunea de abuz în serviciu
 art. 15, raportat la art. 13_2, cu referire la infracțiunea de abuz în serviciu